

REFERAT Erhvervs- og Kulturudvalget d. 03-03-2026

Mødedato	Tirsdag d. 03. marts 2026 kl. 09:00
Mødested	Mødelokale 1
Mødedeltagere	Ulrik Pihl, Kasper Kjeldsen, Heidi Borch, Kim Philip Brammer Welcher, Britta Andersen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Delegationsplan Erhvervs- og Kulturudvalget.....	4
Budget 2027 drøftelser.....	5
Opfølgning på særlige fokusområder - arbejdsmarkedsområdet.....	6
Månedlig økonomisk status.....	8
Orientering om ledighedsstatistik.....	9
Orientering om fordeling af fordrevne fra Ukraine.....	11
Orientering om kommunekvote for 2026.....	12
Orientering om Projekt Vejen til Hverdagslivet.....	13
Orientering om Kultur på recept 2025.....	15
SHORES.....	17
Årsafrapportering Langeland Bibliotek.....	21
Status på kulturpolitikken.....	25
Status fra Center for Erhverv, Kultur og Turisme.....	27
Meddelelser.....	31
Eventuelt.....	32
Godkendelse af beslutningsprotokol - Underskriftsside.....	33

Punkt 40: Godkendelse af dagsorden

25/7503

Sagen afgøres i:

Erhvervs- og Kulturudvalget

Resume

Dette punkt omhandler godkendelse af dagsordenen.

Sagsfremstilling

Udvalget skal under dette punkt godkende dagsordenen.

Afledte konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Direktionen indstiller at Erhvervs- og Kulturudvalget

- Godkender dagsordenen

Beslutning i Erhvervs- og Kulturudvalget den 03-03-2026

Godkendt.

Punkt 41: Delegationsplan Erhvervs- og Kulturudvalget

26/1226

Sagen afgøres i:

Kommunalbestyrelsen

Resume

Kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om delegationsplan for Erhvervs- og Kulturudvalget

Sagsfremstilling

Delegationsplanen fokuserer på de mest centrale eller hyppigst forekommende sagstyper i hvert politikområde. Planen fungerer som en rettesnor for at tilrettelægge sags gange og er tænkt som et praktisk værktøj til at få et overblik over sags gange og beslutningskompetencer inden for de vigtigste lovgivnings- og beslutningsområder.

Det skal bemærkes, at der ikke er tale om en udtømmende delegationsplan. Det er således almindelig praksis i kommunestyret, at administrationen ekspederer en lang række sager. Hertil hører også, at beslutninger træffes uden, at det udtrykkeligt er nævnt i en skriftlig delegationsplan. I Langeland Kommune træffes således mange beslutninger og afgørelser, som ikke er omfattet af planen.

Hvis ny lovgivning ændrer ved kompetencefordelingen i kommunen, justeres delegationsplanen ved en ny beslutning i udvalg og Kommunalbestyrelse.

Delegationsplanen behandles i både fagudvalg, Økonomiudvalg og Kommunalbestyrelsen.

Afledte konsekvenser

Der er ingen afledte økonomiske konsekvenser af delegationsplanen.

Indstilling

Direktionen indstiller, at udvalget anbefaler til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen:

- At forslag til delegationsplan for Erhvervs- og Kulturudvalget godkendes

Beslutning i Erhvervs- og Kulturudvalget den 03-03-2026

Godkendt.

Bilag

Udkast til delegationsplan Erhvervs- og Kulturudvalget

Punkt 42: Budget 2027 drøftelser

26/1

Sagen afgøres i:

Økonomiudvalget

Resume

Politiske drøftelser vedrørende budget 2027 samt input til budgetkatalog 2027.

Sagsfremstilling

Med udgangspunkt i Økonomiudvalgets godkendelse af budgetprocessen for budget 2027 den 17. februar 2026 vil der i marts, april og maj 2026 være politiske drøftelser vedrørende budget 2027 og overslagsårene 2028-2030 i fagudvalgene og Økonomiudvalget.

Afledte konsekvenser

Fagudvalgene og Økonomiudvalget drøfter budget 2027 herunder eventuelle input til budgetkatalog 2027.

Indstilling

Direktionen indstiller:

- At budget 2027 drøftes herunder eventuelle input til budgetkatalog 2027

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget den 02-03-2026

Drøftet.

Beslutning i Teknik- og Havneudvalget den 02-03-2026

Drøftet.

Beslutning i Erhvervs- og Kulturudvalget den 03-03-2026

Drøftet.

Punkt 43: Opfølgning på særlige fokusområder - arbejdsmarkedsområdet

18/11170

Sagen afgøres i:

Erhvervs- og Kulturudvalget

Resume

Der gives en økonomisk opfølgning på politisk udvalgte områder, jf. udvalgets årshjul.

Sagsfremstilling

Jf. referatet fra mødet i Beskæftigelses-, Uddannelses- og Integrationsudvalget den 11. oktober 2021 (punkt 82) ønskes der en månedlig opfølgning på de kritiske budgetområder indenfor sygedagpenge, fleksjob og seniorpension. Dette er for at følge udviklingen i økonomien endnu tættere. På Økonomiudvalgets møde den 6. december 2021 (punkt 227) blev det yderligere besluttet, at udviklingen omkring de aktivitetsparate skulle være en del af den månedlige opfølgning.

Jf. referatet fra mødet i Økonomiudvalget den 14. november 2022 (punkt 255) blev det vedtaget, at dagsordenspunktet kun skulle videresendes fra fagudvalget til Økonomiudvalget, hvis der er overskridelser af budgettet, som fagudvalget ikke selv kan anvise kompenserende besparelser til.

I denne sagsfremstilling er der yderligere en gennemgang af udviklingen indenfor Ret til tidlig Pension jf. ønske fra tidligere udvalgsmøde.

Nye data er gennemgået af administrationen pr. 31. december 2025. Dette er for at kunne komme med et opdateret skøn indenfor ydelsesområderne sygedagpenge, fleksjob og seniorpension, samt for at give et billede af udviklingen indenfor de aktivitetsparate og jobparate borgere.

På mødet deltager økonomikonsulenten på området.

Afledte konsekvenser

De nye data giver anledning til følgende bemærkninger:

- På sygedagpengeområdet giver data anledning til at forvente en overskridelse af de budgetterede fuldtidspersoner. Der forventes nu 289 fuldtidspersoner for hele året 2025, imod oprindeligt budgetteret 260 fuldtidspersoner. Det giver et forventet merforbrug på 4,3 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget 2025.
Vedrørende 2026 ser budgetforudsætningerne vanskelige ud, men det er fortsat for tidligt at konkludere noget.
- På fleksjobområdet giver data anledning til at forvente et lidt lavere antal fuldtidspersoner end budgetteret. Der forventes nu 364 fuldtidspersoner for hele år 2025 imod oprindeligt budgetteret 370 fuldtidspersoner. Det giver et forventet mindreforbrug på 0,8 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget 2025.
Vedrørende budget 2026 ser budgetforudsætningerne fornuftige ud.
- På seniorpensionsområdet giver data anledning til at forvente, at året ender med 148 fuldtidspersoner frem for de oprindeligt budgetterede 150 fuldtidspersoner for 2025. Det betyder et mindreforbrug på 0,3 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget 2025.
Vedrørende budget 2026 ser budgetforudsætningerne fornuftige ud.

Samlet set ender økonomien, indenfor de tre fokusområder, med et forventet merforbrug på 3,2 mio. kr. i 2025 i forhold til det oprindelige budget 2025. Vedrørende budget 2026 er det fortsat for tidligt at komme med forventninger om afvigelse fra det oprindelige budget.

Det bemærkes, at de politiske områder Aktivitets- og ydelsesområder, Beskæftigelse samt Pension og Boligstøtte indenfor Erhvervs- og Kulturudvalget er gennemgået pr. 31. december 2025. Områderne giver samlet anledning til et forventet mindreforbrug på 4,2 mio. kr. for udgifterne, der falder under ”Overførselsskønnet”.

Det er primært følgende områder, der giver afvigelsen i forhold til korrigerede budget:

- Integration, primært resultattilskud (Mindreforbrug på 2,4 mio. kr.)

- A-dagpenge (Mindreforbrug på 2,0 mio. kr.)
- Beskæftigelsesordninger (Mindreforbrug på 0,4 mio. kr.)
- Ledighedsydelse (Mindreforbrug på 0,4 mio. kr.)
- Sygedagpenge (Merforbrug på 0,9 mio. kr.)

Aktivitetsparate

- Antal fuldtidspersoner er faldet fra 126 i januar 2025 til 116 i december 2025
- Antal sager af aktivitetsparate har ligeledes været faldene fra 136 sager i januar 2025 til 121 sager i december 2025. Det er nu ikke længere muligt at adskille målgrupperne, da alle er samlet under gruppen kontanthjælp. Dette er i forbindelse med den nye kontanthjælpsreform, der trådte i kraft 1. juli 2025

Job- og uddannelsesparate

- Antallet af fuldtidspersoner er faldet fra 73 fuldtidspersoner i januar 2025 til 60 fuldtidspersoner i december 2025
- Antal sager har ligget stabilt siden januar 2025 på et niveau på 130 sager. Faldet i fuldtidspersoner ovenfor indikerer, at sagsforløbene er blevet kortere i perioden

Ret til tidlig pension

- Der er ved udgangen af december i alt 44 fuldtidspersoner på ordningen. Antallet har været meget stabilt siden marts 2023, hvor der ligeledes var 44 fuldtidspersoner på ordningen
- Der har været en tilgang på nul nye fuldtidspersoner i 4. kvartal 2025
- Der er de seneste 12 måneder givet 31 tilsagn til at benytte ordningen. Tilsagn kan søges, når borgere kommer indenfor seks år af deres folkepensionsalder. Herefter kan de tidligst tre år før folkepensionsalderen vælge at benytte ordningen
- Der er i samme periode på 12 måneder givet 17 afslag på tildeling af pensionen

Indstilling

Direktionen indstiller:

- At udvalget drøfter de nyeste tal på fokusområderne og tager orienteringen til efterretning

Beslutning i Erhvervs- og Kulturudvalget den 03-03-2026

Orienteringen taget til efterretning.

Punkt 44: Månedlig økonomisk status

26/271

Sagen afgøres i:

Økonomiudvalget

Resume

Orientering vedrørende den månedlige økonomiske status til politisk behandling.

Sagsfremstilling

Den månedlige økonomiske status har til formål at give afvigelsesforklaringer i forhold til det korrigerede budget og eventuelle handleplaner, hvis budgetoverholdelse bliver en udfordring.

Den månedlige økonomiske status fremsendes på baggrund af beslutningen på Økonomiudvalgets møde den 24. juni 2025 samt mødet i Socialudvalget, Børne- og Skoleudvalget samt Erhvervs- og Kulturudvalget den 3.-5. februar 2026.

Den månedlige økonomiske status behandles politisk otte gange om året for Ældre- og Sundhedsudvalget, Socialudvalget, Børne- og Skoleudvalget samt Erhvervs- og Kulturudvalget (dog ikke Center for Erhverv, Kultur og Turisme) og suppleret af to årlige budgetopfølgninger pr. 31. marts og 31. august. Den månedlige økonomiske status behandles ikke politisk i fagudvalgene og i Økonomiudvalget, når den ordinære budgetopfølgning behandles.

Bilag vedlægges sagsfremstillingen den 26. februar 2026.

Afledte konsekvenser

Chefernes afrapporteringen forelægges Direktionen månedligt.

Efter behandling i Direktionen sættes den månedlige økonomiske status på fagudvalgene i Ældre- og Sundhedsudvalget, Socialudvalget, Børne- og Skoleudvalget samt Erhvervs- og Kulturudvalget. Fagudvalgenes behandling videresendes til Økonomiudvalget til orientering.

Indstilling

Direktionen indstiller:

- At orienteringen tages til efterretning

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget den 02-03-2026

Taget til efterretning

Beslutning i Erhvervs- og Kulturudvalget den 03-03-2026

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Månedlig økonomisk status februar 2026

Punkt 45: Orientering om ledighedsstatistik

25/1886

Sagen afgøres i:

Erhvervs- og Kulturudvalget

Resume

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) overvåger udviklingen i ledigheden hos kommunerne. Til den løbende orientering i udvalget anvendes STARs værktøj kaldet, Vores Arbejdsmarked, som er et visuelt værktøj til at fremvise nøgletal for beskæftigelsesområdet. Ud fra data fra Vores Arbejdsmarked udarbejdes en egenopgørelse, der er vedlagt som bilag.

Sagsfremstilling

Egenopgørelsen er et værktøj, som illustrerer fuldtidsbruttoledigheden for Langeland Kommune i antal og procent. Da grafen er blevet opdateret månedligt siden år 2013, er det muligt at følge udviklingen og sammenligne tidligere perioder med den aktuelle. Desuden er det muligt at sammenligne bruttoledigheden for Langeland Kommune med Svendborg Kommune og Hele landet. Ledighedsstatistikken opdateres den første hverdag i hver måned med data, som er opgivet for tre måneder tilbage. Det vil sige, at der i fx for juli vil foreligge data fra maj og tilbage. I sagsfremstillingen er data opdateret for december år 2025. Data er trukket fra STARs værktøj kaldet, Vores Arbejdsmarked (Jobindsats.dk), som er baseret på data fra Danmarks statistik (DST.dk).

Fuldtidsbruttoledige kan defineres som:

Alle ledige i aldersgruppen 16-64-årige som er jobparate modtagere af dagpenge, kontanthjælp, uddannelseshjælp og overgangsydelse - uanset om den ledige er i en aktivitet eller ikke er i en aktivitet.

Egenopgørelsen fra Arbejdsmarkedsafdelingen viser, at bruttoledigheden i december 2025 udgjorde 152 fuldtidspersoner. Dette er det laveste antal fuldtidsbruttoledige siden oprettelsen af et Jobcenter på Langeland i 2013.

Sammenlignes måneden med tidligere år ses følgende udvikling opgjort i fuldtidsbruttoledige:

- December 2013: 329 fuldtidsbruttoledige
- December 2015: 261 fuldtidsbruttoledige
- December 2017: 288 fuldtidsbruttoledige
- December 2019: 265 fuldtidsbruttoledige
- December 2021: 181 fuldtidsbruttoledige
- December 2023: 154 fuldtidsbruttoledige

Bruttoledigheden opgjort i procent vises for både Langeland Kommune og Svendborg Kommune samt for hele landet fordelt over de seneste 18 måneder.

Bruttoledigheden var for Langeland Kommune 3,3 % i november 2025, og er ligeledes 3,3 % i december 2025. I december 2025 var bruttoledigheden for Svendborg Kommune 2,7 %, mens den for landsgennemsnittet ligeledes var 2,7 %.

Afledte konsekvenser

Der er ingen afledte konsekvenser.

Indstilling

Direktionen indstiller:

- At udvalget tager orienteringen til efterretning

Beslutning i Erhvervs- og Kulturudvalget den 03-03-2026

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Bilag - Løbende egenopgørelse af ledighedstal 2013-2025.pdf

Punkt 46: Orientering om fordeling af fordrevne fra Ukraine

26/1048

Sagen afgøres i:

Erhvervs- og Kulturudvalget

Resume

Udlændingestyrelsen orienterer løbende landets kommuner om deres forventninger til antallet af opholdstilladelser efter særloven. Seneste udmelding er fra november 2025. Langeland Kommunes kvote udgør samlet 22 personer ud af en fordeling af den næste gruppe på op til 10.000 personer.

Sagsfremstilling

Udlændingestyrelsen orienterer løbende landets kommuner om deres forventninger til antallet af opholdstilladelser efter særloven (midlertidigt opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine).

Seneste orientering er offentliggjort den 6. november 2025. I orienteringen fremgår, at der pr. 6. november 2025 er modtaget 66.700 ansøgninger om opholdstilladelse efter særloven, og at der er visiteret ca. 59.300 heraf.

Styrelsen påbegyndte derfor fordelingen af den næste gruppe, som består af en fordeling på op til 10.000 personer. Fordelingsmetoden er fastlagt i bekendtgørelse nr. 1555 af den 5. december 2024. Ud fra fordelingsmetoden fremgår, at Langeland Kommunes kvote er beregnet til 22 personer.

Afledte konsekvenser

Det må forventes, at modtagelse af det anførte antal personer, kan have økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Direktionen indstiller:

- At orienteringen tages til efterretning

Beslutning i Erhvervs- og Kulturudvalget den 03-03-2026

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Orientering om fordeling af fordrevne fra ukraine - batch 7.pdf

Punkt 47: Orientering om kommunekvote for 2026

25/6446

Sagen afgøres i:

Erhvervs- og Kulturudvalget

Resume

Udlændingestyrelsen har fordelt landstallet for hvor mange flygtninge, der forventes at overgå til kommunal integration. I 2026 er der samlet 600 flygtninge, hvor Langeland Kommunes andel er fastsat til fire personer.

Sagsfremstilling

Udlændingestyrelsen har den 30. april 2025 fastsat det nationale landstal for hvor mange flygtninge, der forventes at overgå til integration i kommunerne i 2026. Det forventede antal blev fastsat til 600 personer for 2026. Tallet omfatter ikke personer, der er fordrevet fra Ukraine og dermed omfattet af særloven.

Landstallet er fordelt på regioner og kommuner ud fra en matematisk model, der bl.a. tager højde for kommunens størrelse og tidligere modtagelse. Kommunekontaktrådet (KKR) Syddanmark har den 23. juni 2025 godkendt den foreslåede fordeling af flygtninge. Langeland Kommunes kvote for 2026 er fastsat til fire flygtninge.

Udlændingestyrelsen kan justere kvoterne, såfremt det samlede behov ændres med mere end 40 %, jf. integrationslovens § 6.

Det tidligere fagudvalg Arbejdsmarked-, Børne-, Unge- og Socialudvalget blev den 27. oktober 2025 orienteret om kommunekvoten for 2026. På anmodning fra Erhvervs- og Kulturudvalget genbehandles sagen til orientering.

Afledte konsekvenser

Der må forventes udgifter til ydelser og boligplacering, lige som der vil kunne ske familiesammenføring efterfølgende.

Indstilling

Direktionen indstiller:

- At orienteringen tages til efterretning

Beslutning i Erhvervs- og Kulturudvalget den 03-03-2026

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Bilag - Kommunekvoter for 2026

Punkt 48: Orientering om Projekt Vejen til Hverdagslivet

24/6986

Resume

Projektet, Vejen til Hverdagslivet, er gennemført i perioden december 2024 – december 2025 i et samarbejde mellem Peer-Partnerskabet, Frivilligcenter Langeland og Langeland Kommune.

Projektets overordnede formål har været at styrke hverdagsmestring og trivsel blandt psykisk sårbare borgere gennem anvendelse af peerstøtte samt at udvikle og konsolidere samarbejdet mellem kommune og civilsamfund.

De samlede erfaringer fra projektet peger på høj tilfredshed blandt deltagerne, etablering af varige fællesskaber samt et styrket lokalt samarbejde mellem kommunale aktører og civilsamfundet.

Sagsfremstilling

Vejen til Hverdagslivet er et forskningsbaseret gruppeforløb udviklet af Peer-Partnerskabet, som er stiftet af Det Sociale Netværk og SIND. Indsatsen er baseret på peerstøtte, hvor frivillige med egne erfaringer med psykisk sårbarhed fungerer som gruppeledere og rollemodeller.

Projektet består af et struktureret 11-ugers gruppeforløb for op til 10 deltagere. Hvert forløb ledes af to frivillige peerstøtter og gennemføres i overensstemmelse med en fast manual. Der arbejdes med temaer, som understøtter deltagernes evne til at håndtere egen hverdag, styrke personlige ressourcer og skabe meningsfulde forandringer i deres liv.

Projektperiode og organisering

Projektet er gennemført i perioden december 2024 – november 2025.

Den lokale forankring har været baseret på et samarbejde mellem Frivilligcenter Langeland og Langeland Kommune, som har deltaget med følgende organisatoriske enheder:

- Ungeområdet som hører under Arbejdsmarkedsafdelingen
- Voksenområdet som hører under Arbejdsmarkedsafdelingen
- Socialpsykiatrien

Langeland Kommunes rolle har primært været at bidrage med henvisning af borgere til forløbene, deltage i styregruppen samt understøtte udbredelsen af kendskabet til projektet via kommunale tovholdere. Projektkoordinatorfunktionen har været placeret i Frivilligcenter Langeland med et ugentligt timetal på 14 timer.

Gennemførte forløb

I projektperioden er der gennemført to gruppeforløb.

Første forløb:

- Periode: 21. maj – 3. september 2025
- Antal deltagere ved opstart: 7
- Antal deltagere, der gennemførte forløbet: 5
- Antal kommunalt henviste deltagere: 3
- Kønsfordeling: 1 mand og 6 kvinder

Andet forløb

- Periode: 17. september – 3. december 2025

- Antal deltagere ved opstart: 8
- Antal deltagere, der gennemførte forløbet: 4
- Antal kommunalt henviste deltagere: 5
- Kønsfordeling: 2 mænd og 6 kvinder

Samlet set har der været kontakt til 27 borgere, som har udvist interesse for projektet. Derudover er der afholdt et informationsmøde i Klubben, som hørte under Arbejdsmarkedsafdelingen, og som havde deltagelse af syv borgere. Kendskabet til projektet er opnået via kommunale aktører, lokale sundhedstilbud, civilsamfundsorganisationer samt lokale medier og sociale platforme.

Vurdering og erfaringer

Projektet er afsluttet ved udgangen af projektperioden.

Frivilligcenter Langeland vurderer på baggrund af en kvalitativ analyse blandt borgerne, at gruppeforløbene har bidraget til etablering af trygge og meningsfulde fællesskaber for psykisk sårbare borgere og har fungeret som en effektiv brobygning til øvrige frivillige aktiviteter. Begge grupper har tilkendegivet stor tilfredshed med forløbene og har på eget initiativ valgt at fortsætte med at mødes på frivillig basis efter projektets afslutning med fortsat brug af Frivilligcenter Langelands faciliteter.

Samarbejdet mellem Langeland Kommune og Frivilligcenter Langeland vurderes samlet set som positivt. Projektet har bidraget til øget gensidig forståelse og styrket samarbejdsfladerne mellem kommunale medarbejdere med borgerkontakt og det lokale civilsamfund.

Projektet videreføres ikke, idet projektmidlerne kun blev tildelt for den beskrevne periode.

Afledte konsekvenser

Der er ingen afledte konsekvenser.

Indstilling

Direktionen indstiller at:

- Orienteringen tages til efterretning

Beslutning i Erhvervs- og Kulturudvalget den 03-03-2026

Orienteringen taget til efterretning.

Punkt 49: Orientering om Kultur på recept 2025

25/8071

Resume

Projekt Kultur på Recept er en del af Kulturregion Fyns indsats, der tilbyder sundhedsfremmende kulturforløb til borgere med stress, angst, depression eller generel mistrivsel. Projektet implementeres lokalt af deltagende kommuner. Projektet er finansieret via midler fra Kulturregion Fyn.

Kultur på Recept 2025 er i Langeland Kommune gennemført på tre områder: Bostederne (socialområdet), Klubben (beskæftigelsesindsats) og Værkstedsgården (socialområdet). Forløbene er afviklet som planlagt i efteråret 2025 og vurderes samlet set, at have haft en positiv effekt på deltagernes trivsel, sociale relationer og kulturelle engagement.

Projektrejskabet viser et samlet mindreforbrug. De ubrugte midler forventes anvendt i 2026 til aktiviteter, der ligger inden for projektets formål.

Sagsfremstilling

Projekt Kultur på Recept er en del af Kulturregion Fyns indsats, som også har finansieret projektet. Formålet er at tilbyde sundhedsfremmende kulturforløb til borgere med stress, angst, depression eller generel mistrivsel. Projektet implementeres lokalt af deltagende kommuner. I Langeland Kommune er Kultur på Recept 2025 gennemført i et tværgående samarbejde mellem centerområderne Erhverv, Kultur og Turisme samt Borger, Social og Arbejdsmarked.

Tilsagn om projektmidler blev givet i midten af maj 2025. Den sene bevilling medførte, at effektivering og koordinering først kunne iværksættes herefter. Projektet blev igangsat efter sommerferien og gennemført i efteråret 2025.

På trods af den forskudte opstart er projektet gennemført i overensstemmelse med de fastlagte rammer. Evalueringen viser samlet set en positiv effekt på borgernes trivsel, sociale relationer og kulturelle engagement. Udbyttet har varieret mellem målgrupperne, hvilket afspejler borgernes forskellige funktionsniveauer og individuelle støttebehov.

Projektet er implementeret på tre områder:

1. Bostederne

På bostederne er der gennemført kulturelle aktiviteter i form af guidet fælleslæsning. Aktiviteterne er gennemført i et samarbejde med Langeland Bibliotek, som afholdt aktiviteterne på de fire bosteder. Afsluttende blev der afholdt en fælles biograftur. Evalueringerne viser, at udbyttet har varieret mellem bostederne.

To bosteder oplevede et markant positivt udbytte - særligt hvor aktiviteterne var målrettet borgernes kognitive funktionsniveau og tilpasset deres dagsform. Her blev der observeret engagement, øget social deltagelse og en generel positiv udvikling. Et bosted oplevede derimod begrænset effekt, idet aktiviteterne i mindre grad matchede målgruppens behov for struktur og forudsigelighed i hverdagen.

2. Klubben (unge mellem 18 og 30 år på beskæftigelsesområdet)

I Klubben blev der gennemført fire kulturaktiviteter: Oplæsning ved Langeland Bibliotek, biograftur, udflugt til Langelandsfortet samt musikundervisning. Musikundervisningen og udflugten til Langelandsfortet vurderes som de mest vellykkede aktiviteter og har haft væsentlig betydning for de unges engagement, fællesskabsfølelse og motivation.

Oplæsningen og biografturen havde et begrænset udbytte for dele af målgruppen, blandt andet som følge af udfordringer med koncentration og interesse for det valgte emne. Udflugten til Langelandsfortet blev flyttet fra foråret til efteråret, hvilket muliggjorde deltagelse fra flere unge. Dette udfordrede dog også tidsplanen i forhold til at gennemføre samtlige planlagte musikundervisningstimer.

3. Værkstedsgården

På Værkstedsgården blev der gennemført ét samlet forløb i forbindelse med Glad Festival. Borgerne deltog i musikoplevelser, dans, kreative værksteder og sociale aktiviteter. Forløbet blev af deltagerne og medarbejderne vurderet

som en stor succes, og borgerne udviste både stolthed og glæde ved deres deltagelse. Aktiviteten bidrog til øget livsglæde og kulturel deltagelse.

Organisering, barrierer og læringspunkter

Projektet har været organiseret som et tværgående samarbejde mellem Erhverv, Kultur og Turisme og Borger, Social og Arbejdsmarked og har været forankret på tre lokationer. Samarbejdet har været kendetegnet ved tydelig rolle- og ansvarsfordeling, konstruktiv dialog og løbende koordinering.

En central læring fra projektet er betydningen af tidlig og grundig forventningsafstemning med de involverede kulturaktører, særligt i relation til målgruppens funktionsniveau og udsving i deltagelse. I projektets opstart blev der identificeret et behov for øget målgruppeforståelse hos enkelte aktører. Dette blev imødekommet gennem supplerende møder, løbende faglig sparring og øget tilstedeværelse fra koordinatorene, hvilket medførte en mere hensigtsmæssig tilpasning af aktiviteterne.

Samlet evaluering

Evalueringen af Kultur på Recept 2025 baserer sig på spørgeskemabesvarelser fra de tre deltagende områder samt kvalitative vurderinger fra medarbejdere med tæt borgerkontakt. Samlet set viser evalueringen, at projektet har haft en tydelig og overvejende positiv effekt på borgernes trivsel, sociale relationer og kulturelle engagement.

Økonomi

Projektet er finansieret af Kulturregion Fyn med et samlet budget på 165.000 kr. for perioden 1. marts – 30. november 2025.

Projektreghnskabet viser et samlet mindreforbrug på ca. 20.000 kr. I henhold til aftalegrundlaget skulle beløbet tilbagebetales til Kulturregion Fyn. Det er efterfølgende aftalt, at Langeland Kommune kan anvende mindreforbruget i 2026 til aktiviteter, der ligger inden for projektets formål.

Mindreforbruget kan blandt andet henføres til forsinket projektopstart, lavere udgifter til honorarer samt enkelte aktiviteter, der er gennemført i mindre omfang end oprindeligt budgetteret.

Afledte konsekvenser

Mindreforbruget på ca. 20.000 kr. overføres til 2026. Der forventes således ingen afledte økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Direktionen indstiller:

- At orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Erhvervs- og Kulturudvalget den 03-03-2026

Orienteringen taget til efterretning.

Punkt 50: SHORES

26/1384

Resume

Dette punkt omhandler stillingtagen til udmøntning af SHORES faciliteter.

Sagsfremstilling

Der har i en årrække været arbejdet med at skabe fysiske faciliteter til SHORES, og det er nu muligt at igangsætte fase 1. Oprindeligt var der 5 SHORES faciliteter i fase 1, disse foreslås reduceret til 3 med denne sagsfremstilling. De 5 faciliteter var: Springet, Boardwalken, Dækket, Loungen og Hytten.

Det foreslås, at byggeriet af Springet, Loungen og Hytten igangsættes. Boardwalken, som var tænkt placeret i Bagenkop, foreslås at udgå, idet det ikke har været muligt at finde et forløb for Boardwalken, som kunne opnå myndighedsgodkendelse. Dækket i Rudkøbing foreslås udsat for nuværende grundet det samlede byggeris fordyrelse. I stedet foreslås det, at der ses nærmere på hele sammenhængen i Rudkøbing via den igangværende Helhedsplan for Rudkøbing Havn, hvor det vil være hensigtsmæssigt at genoverveje projektet.

Byggeriet er blevet væsentligt dyrere end først anslået, hvilket Kommunalbestyrelsen også har forholdt sig til med budget 2026, hvor der blev afsat yderligere 5,5 mio. kr. midler til byggeriet via mulighed for låneoptag i Kommunekredit.

Der har endvidere været en tæt og konstruktiv dialog med fondene om, hvordan projektet kunne realiseres, og hvilke dele det var muligt at realisere, for på den baggrund at fremskaffe den yderligere nødvendige finansiering. Fondene har dels bevilget flere midler og dels godkendt, at det er Springet, Hytten og Loungen, der bygges for midlerne.

Lokale- og Anlægsfonden, som oprindeligt har bevilget 6,859 mio. kr. har efterfølgende givet en tillægsbevilling på op til 2,2 mio. kr., hvoraf de 1,1 mio. kr. forventes anvendt umiddelbart, og hvor de resterende 1,1 mio. kr. kun kan anvendes i det tilfælde, at en anden donation bortfalder.

Nordea-fonden, der oprindeligt har doneret 10,4 mio. kr. til anlæg (samt ca. 3 mio. kr. til aktiviteter i perioden april 2023 til marts 2026), har ydermere bevilget en tillægsbevilling på 5 mio. kr.

A.P. Møller Mærsk Fonden har fastholdt sit tilskud trods reduktioner i projektet. Endelig har Friluftsrådet ydet en donation på 1,1 mio. kr. som bidrag til realisering af projektet.

Det har været nødvendigt, at foretage flere både mindre og større ændringer, for at Kystdirektoratet kunne give de nødvendige dispensationer til bebyggelserne. Derudover er der siden projektstart sket en samfundsmæssig øget bevågenhed på sikring af bygninger i kystnære områder på grund af ændringer i vejrforhold og forventede havvandsstigninger. Endvidere har der været behov for at udbygge apteringen i forhold til de oprindelige arkitekttegninger, og det har været nødvendigt med flere ingeniørberegninger af konstruktionen på udspringstårnet i Springet. Der er desuden foretaget boreprøver af undergrunden for at mindske risici i udbudsprocessen. Sideløbende er der foretaget vurderinger af behovet for sikring af molen i forhold til Springet, hvor udgifter hertil også vil ske via lånoptagelse i Kommunekredit.

Der er i forhold til de tre projekter, der foreslås gennemført, for nuværende, foretaget følgende konkrete ændringer i forhold til det oprindelige projekt:

Springet:

- Aptering og højvandssikring er indbygget
- Solceller og erhvervslokale er udgået af projektet
- Fem konstruktionsmoduler er fjernet mellem udspringstårn og bygningen
- Udspringstårnet rykkes tættere på bygningen
- "Bølgebryderen" er ændret til en aktivitetsbro – samme funktion, blot en anden benævnelse
- Espalier, søjler ved tagudhæng er fjernet

- Tagudhængen i gavlene og mod nord er reduceret fra 1,3 til 0,5 meter, mod syd er udhængen på 1,3 meter bibeholdt
- Bygningsarealet bibeholdes – alt imens det samlede overdækkede areal er reduceret fra 320 m² til 267 m²

Hytten:

- Solpladsen på Boardwalken er sløjfet, og der etableres i stedet en mindre terrasse på bygningens vestlige gavl.
- Boardwalken fra Hytten til havet har fået et lidt andet forløb efter dialog med de lokale
- Arealet med lukkede og åbne konstruktioner reduceres fra 150 m² til 60 m²

Det er et ufravigeligt krav fra Kystdirektoratet, at bygningens samlede areal holdes på maks. 60 m² for at kunne håndteres indenfor deres hjemmel til at dispensere. Kystdirektoratet vil kun kunne dispensere til et større bygningsareal, hvis der blev tilvejebragt en ny lokalplan for området.

Loungen:

- Det samlede overdækkede areal er reduceret fra 70 til 40 m²
- Dæk og tag er mindsket med ca. 2,1 meter i længden og 1,2 meter i bredden
- Med undtagelse af de fire søjler i udhængets yderste hjørner er søjlerne sløjfet
- Espalierkonstruktionen til ophæng af uv-grej i bygningens sydlige gavl er sløjfet

Alle øvrige godkendelser er indhentet, og der udestår alene ansøgning om byggetilladelser til Langeland Kommune, som først initieres umiddelbart forud for byggestart.

Der er afholdt licitation på byggerierne. Der er indgået aftale på Hytten og Loungen, som er betinget af de bevilgende fondes godkendelse samt tilstedeværelse af den nødvendige økonomi. Der skal ske et fornyet udbud på Springet, idet Springet og Dækket oprindeligt var udbudt samlet. Der er derfor af lovgivningsmæssige årsager behov for et genudbud, hvor alene Springet fremgår. Dette udbud er klar til at blive afviklet som et indbudt udbud og vil blive igangsat 5. marts med klausul om endelig godkendelse af planen i Kommunalbestyrelsen.

Økonomi

Finansiering af det oprindelige budget til etablering af SHORES faciliteterne nu således ud:

Oprindeligt finansiering

Nordea-fonden	13.400.000 kr.
A.P. Møller Fonden	5.000.000 kr.
LOA	6.859.000 kr.
Statslige midler*	2.100.000 kr.
Langeland Kommune	5.800.000 kr.
I alt	33.159.000 kr.
Nordea-fonden aktivitetsmidler	3.024.850 kr.
I alt til anlæg	30.134.150 kr.

*oprindeligt er der bevilliget 5 mio. kr. – forud for ansøgningen til Nordea-fonden var der dog anvendt 2,9 mio. kr. af disse midler

Oprindeligt	Revideret	Forskel
-------------	-----------	---------

Projektledelse, tegningsmateriale, rådgiver, frem til 31/12 2025	0 kr.	2.300.000 kr.	-2.300.000 kr.
Projektledelse	400.000 kr.	0 kr.	400.000 kr.
Kommunal medfinansiering yderligere omk. til projektledelse i 2025 og 2026	0 kr.	300.000 kr.	-300.000 kr.
Bygherrerådgiveraftale frem til afslutning af udbud i december 2025	0 kr.	750.000 kr.	-750.000 kr.
Fondsmoms	2.690.651 kr.	3.565.651 kr.	-875.000 kr.
Genudbud af Springet og bygherrerådgivning på de 3 projekter	0 kr.	830.000 kr.	-830.000 kr.
Forundersøgelser	0 kr.	100.000 kr.	-100.000 kr.
Springet	14.561.224 kr.	27.509.000 kr.	-12.947.776 kr.
Dækket	6.323.783 kr.	0 kr.	6.323.783 kr.
Boardwalken	649.688 kr.	0 kr.	649.688 kr.
Hytten	4.325.000 kr.	3.541.190 kr.	783.810 kr.
Loungen	1.011.643 kr.	1.381.203 kr.	-369.560 kr.
All-risk forsikring	0 kr.	150.000 kr.	-150.000 kr.
Varme-, vand-, el-forbrug i byggeperiode	0 kr.	50.000 kr.	-50.000 kr.
Forsyning, tilslutningsafgift mm.	0 kr.	150.000 kr.	-150.000 kr.
Øvrig rådgivning, teknisk og juridisk	0 kr.	1.000.000 kr.	-1.000.000 kr.
Uforudsete udgifter	0 kr.	1.534.945 kr.	-1.534.945 kr.
I alt	29.961.989 kr.	43.161.989 kr.	-13.200.000 kr.
Ekstrabevilling Langeland Kommune		5.500.000 kr.	5.500.000 kr.
Ekstrabevilling statsligt tilskud		500.000 kr.	500.000 kr.
Friluftsrådet		1.100.000 kr.	1.100.000 kr.
Bevilliget tillægsbevilling LOA		1.100.000 kr.	1.100.000 kr.

Ansøgt tillægsbevilling Nordea-fonden	5.000.000 kr.	5.000.000 kr.
Balance		0 kr.

Tidsplan

Dagsorden i EKU	3. marts 2026
Orientering af SHORES styregruppe	4. marts 2026
Udbud af Springet igangsættes	5. marts 2026
Dagsorden i Økonomiudvalget	17. marts 2026
Dagsorden i Kommunalbestyrelsen	23. marts 2026
Offentliggørelse	24. marts 2026
Genudbud af Springet	Marts 2026 – april 2026
Hytten projektering og byggeri	April 2026 – marts 2027
Loungen projektering og byggeri	April 2026 -juli 2027
Renovering af molen til Springet	Marts 2026 – september 2026
Springet projektering og byggeri	Juni 2026 – november 2027

Når der er valgt entreprenør på Springet skal de endelige tidsrammer aftales, også med den allerede valgte entreprenør på Loungen og Hytten.

Afledte konsekvenser

Kommunalbestyrelsen har årligt afsat 600.000 kr. til drift og vedligehold af de kommende faciliteter.

Kommunalbestyrelsen skal på et senere tidspunkt forholde sig til om og hvordan en fase 2 af SHORES faciliteterne skal initieres og finansieres, herunder midler til en projektstyring.

I forlængelse af etableringen af Springet skal der ske en renovering af bolværket i Bagenkop Havn, som skal erstattes af betonanlæg og afsluttes med en kajkant i beton. Dette arbejde er lagt ind i forhold til tidsplanen for etablering af Springet, og der vil via lånoptagning i Kommunekredit findes midler til havnerenoveringen i forbindelse med den samlede havnerenovering.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Erhvervs- og Kulturudvalget anbefaler til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen, at:

- Processen omkring og byggeriet af Springet, Loungen og Hytten i regi af SHORES igangsættes

Beslutning i Erhvervs- og Kulturudvalget den 03-03-2026

Anbefales.

Punkt 51: Årsafrapportering Langeland Bibliotek

26/1060

Sagen afgøres i:

Erhvervs- og Kulturudvalget

Resume

Denne sag omhandler den årlige årsafrapportering fra Langeland Bibliotek for 2025.

Sagsfremstilling

Efterspørgslen på Langeland Biblioteks ydelser er fortsat stigende, og det samlede udlån af fysiske og digitale materialer er vokset fra 73.239 i 2024 til 75.171 i 2025 (2,6%). Søndres der mellem fysiske og digitale medier samt mellem biblioteket i Rudkøbing og bogbilen, er der nogle nuancer:

I Rudkøbing er udlånet af fysiske materialer steget med 5%, mens det i bogbilen er faldet med 6,8%. Tilsvarende er besøgstallet steget med 3,7% i Rudkøbing og faldet med 6% i bogbilen. Faldet i brugen af bogbilen er ikke stort målt i antal besøgende (178 færre besøgende), og brugerne udtrykker generelt en meget stor tilfredshed med tilbuddet.

Udlånet af digitale materialer i form af e-bøger, lydbøger, podcasts og film var kraftigt stigende fra 2022-2023. I 2024 gik væksten i stå. Opbremsningen skyldes, at antal udlån/budgettet udnyttes fuldt ud, og at en stigende efterspørgsel derfor ikke kan resultere i flere lån, medmindre der afsættes flere penge til de digitale tjenester. Muligheden for at øge budgettet til digitale udlån ved at omprioritere vil derfor blive undersøgt i 2026.

Besøgende	2022	2023	2024	2025	Ændring 2024-25
Bogbil	3.933	4.161	2.973	2.795	-6%
Rudkøbing	69.065	73.783	74.872	77.801	3,7%
Besøg i alt	72.998	77.944	77.845	80.596	3,5%

Udlån af fysiske materialer

Bogbil		7.668	7.792	6.497	6.084	-6,8%
Rudkøbing		45.393	45.426	48.996	51.563	5,0%
I alt		53.061	53.218	55.493	57.647	3,7%

Digitale udlån

E-bøger	2.942	4.167	4.240	4.506	5,9%
Lydbøger	6.861	10.468	10.633	10.032	-6,0%
Film	1.883	2.339	2.310	2.320	0,4%
Podcast	160	422	563	646	12,8%
I alt	11.846	17.396	17.746	17.504	-1,4%

Udlån i alt 64.907 70.614 73.239 75.151 2,6%

Ca. 20 borgere, som ikke selv har mulighed for at komme på biblioteket eller i bogbilen, får hver måned besøg af biblioteks bilen, der har en kasse med bøger med.

Aktiviteter og arrangementer

Hele året blev der jævnligt afholdt guidede fælleslæsninger på biblioteket for alle interesserede uden tilmelding. Derudover var bibliotekets mange læsekredse som sædvanligt aktive, og mange bøger blev hjemlånt fra andre biblioteker for at understøtte aktiviteten.

For at styrke arrangementerne blev der i løbet af sommeren indkøbt et nyt lydanlæg, som både er bedre og mere enkelt at bruge. Løsningen indeholder som noget nyt en teleslynge, så det fremover bliver muligt at følge med, også selvom hørelsen ikke er i top.

15. januar var der foredrag om Sprogøpigerne med Sara Smed fra Svendborg Forsorgsmuseum. Foredraget var et tilløbsstykke med 85 tilhørere. Flere kunne desværre ikke få plads, og adskillige måtte derfor afvises.

I vinterferien uge 7 blev der lavet aktiviteter for børn. Det var koordineret med museet, og temaet var spøgelse. Der blev fortalt spøgelseshistorier for de mindste, og de lidt større lavede spøgelse af stof beklædt med gips og malet med selvlysende grønne farver. Der var fuldt hus og god stemning.

I marts/april var et af bibliotekets temaer Grønland. I marts var der udstilling af bøger om Grønland, og der blev lånt mange bøger ud om emnet. Der blev desuden vist en udstilling om Grønland (se nedenfor).

Biblioteket havde i 2024 deltaget i projektet: National indsats for børn og unges læseglæde sammen med Ørstedsskolen. Eleverne læste bøger på e-Reolen Go, og der blev produceret podcasts med bogomtaler. Projektet var så vellykket, at et nyt projekt blev afviklet i 2025 – denne gang med fysiske bøger.

27. marts holdt museumsdirektør Peer Henrik Hansen foredrag om "Frihedens hav" på biblioteket. Emnet var flugten fra det kommunistiske Østeuropa til Danmark.

19. marts blev den første af forårets litterære gåture afviklet med tema om skoven.

I marts blev den årlige Edit24 afviklet sammen med skolerne. Eleverne producerede og optog små film, som efterfølgende blev vist i Bio. Eventet var som sædvanlig en succes.

8. april var der skriveværksted for unge forfatterspirer med forfatter Cæcilie Lassen arrangeret af Strynø litterære forening. Desværre var der ikke den store interesse blandt de unge, som helt generelt er en meget svær målgruppe, og som biblioteket har vanskeligt ved at nå.

9. april blev forårets anden litteratur-tur afviklet, denne gang med havet som tema.

I samarbejde med museet blev der i april afholdt to foredrag på biblioteket med udgangspunkt i museets nye udstillinger: 10. april talte konservator Simon Schölch om plastikkens historie og betydning med særligt fokus på DDR, hvor det nye vidundermateriale blev anvendt i stort omfang. 30. april talte museumsinspektør for nyere tid, Jeppe Jøhn Hørsholm om Langeland under besættelsen med særligt fokus på luftkrigen over øen.

Den 8. september på FN's internationale læsedag åbnede borgmesteren en udstilling med boganmeldelser/anbefalinger udført af elever fra (primært) 6. årgang på Ørstedsskolen.

I september startede aktiviteten "LitteraTUR" op igen, og første gåtur havde temaet fugle.

I sidste halvdel af oktober og begyndelsen af november blev der afholdt flere arrangementer for børn på biblioteket. Der var krea-værksteder, bl.a. med perleplader og julebroderi, og biblioteket havde haft besøg af et børneteater, som spillede Findus og Pettersen for 80 børn og deres voksne.

I oktober var der endnu en litterær naturvandring.

I november sendte biblioteket, i samarbejde med Nyborg Bibliotek, 12 af bibliotekets brugere (for egen regning) til bogmesse i København. En både hyggelig og meget inspirerende oplevelse.

Sammen med museet og boghandleren i Rudkøbing blev der i november arrangeret to foredrag i Langeland Bio. Første foredrag var med museumsinspektør fra Svendborg Museum Nils Valdersdorf Jensen, der fortalte om sin nye bog: ”Omvæltningernes tid” om Mærsk-familien og starten på rederivirksomheden i Svendborg. Andet foredrag var med Tom Buk-Zwienty, og handlede om hans to bøger ”Berlin brænder” og ”Russerne kommer”, med fokus på bl.a. Steensen Leth og de andre diplomater og journalister, der opholdt sig i Berlin i foråret 1945.

På biblioteket blev der i november afholdt et meget velbesøgt foredrag ”Skaberglæde” med strikkeguruen Maria Bjerg, som fortalte om, hvordan strikning kan øge den mentale sundhed. Der var 100 deltagere, og der var udsolgt lang tid før arrangementet fandt sted. I forbindelse med arrangementet blev deltagerne opfordret til at melde sig, hvis de ønskede at være del af et strikkefællesskab i en strikkeklub – det benyttede mange sig af.

Den 26. november besøgte boganmelder Liselotte Wiemer som vanligt biblioteket og fortalte de 30 fremmødte om årets bogudgivelser og kom med anbefalinger til vinterens læsning.

Den 27. november var der besøg af forfatter Jesper Bugge Kold, som fortalte de mange fremmødte om sine seneste udgivelser: ”Hvor vinden vender” og ”Hvor ilden brænder”. Bøgerne omhandler udvandringen til Amerika i 1800-tallet, hvor næste 10% af Danmarks befolkning rejste til den nye verden, og Bugge Kold supplerede med fortællinger om dem fra hans egen familie, som var udvandret.

Den 6. december afholdt biblioteket for anden gang et julemarked, hvor der blev solgt ud af bibliotekets kasserede bøger til en billig penge. Museet, det byhistoriske arkiv og Langelands biavlerforening deltog også med stande, og der var godt gang i butikken. De besøgende kunne også møde Mai-Britt Buch Larsen, som i hele december udstillede dele af sin store samling af julekalendere, kravlenisser m.v. på biblioteket. For de yngste var der lavet krea-bord og lege, hvilket var vældig populært. Underholdningen blev leveret af Rebellens kor og Humble Musikefterskole, som sang julesange, og biblioteket serverede gløgg og småkager. Arrangementet tiltrak 400 besøgende, hvilket var meget tilfredsstillende.

Verdensmåls certificering

Hvert år i uge 17 markeres Danmarks nationale verdensmålsuge på biblioteket. I løbet af ugen var der udstillinger om bæredygtighed med plancher, hvor bibliotekets brugere kunne læse om økologi, klima, biodiversitet og dyrevelfærd. Eventyreren og ekspeditionslederen Cecilia Vanman fra Bagenkop kom forbi og holdt et meget levende og velbesøgt foredrag om Grønlands natur og geologi, der var bytteboder med planter, frø og børnetøj og hyggelig samspisning med lækre klimavenlige og stort set plantebaserede retter – og flere andre ting.

På den sidste dag i verdensmålsugen blev det markeret med en reception, at biblioteket officielt er blevet verdensmåls certificeret. Bag certificeringen står Danmarks Biblioteksforening og Chora 2030, og hele konceptet er en del af udmøntningen af regeringens verdensmålsstrategi. Formålet er at styrke bibliotekernes rolle som drivkraft for borgerinddragelse og bæredygtighed, så det lokale bibliotek ikke bare ses som en videnscentral, men også kan styrke borgernes deltagelse og handlekraft. Det skal ske ved:

- At bibliotekerne selv bidrager til mere bæredygtige løsninger,
- At biblioteket samarbejder med andre i lokalsamfundet og
- At biblioteket ansporer borgerne til at engagere sig.

Udstillinger

Der har løbende gennem 2025 været tema-udstillinger af bøger m.v. rundt omkring i biblioteket. Derudover har der været følgende udstillinger i IT-værkstedet:

I januar og første halvdel af februar udstillede Langelands fotoklubs medlemmer deres fotos fra Langeland.

24. februar åbnede en udstilling med Morten Grues masker. Morten er illustratør og har arbejdet med scenografi og marionette-dukketeater. Udstillingen kunne ses frem til den 29. marts.

I hele april kunne besøgende se udstillingen ”Forår i menneskenes land, Kalaallit Nunaat – Grønland”, med billeder af havbiolog Therese Kristensen.

Hen over sommeren udstillede Langelands Fotoklub igen en række billeder fra Langeland.

I september blev der i forbindelse med FN's internationale læsedag vist en udstilling med titlen ”Tegneserier ER læsning” med baggrund i den nationale kampagne ”Alle ord tæller”.

I september og oktober viste foreningen International Kontakt placher og billeder fra deres samarbejde med en skole i Pah i Mali, Vestafrika.

I december udstillede Mai-Britt Buch Larsen fra Bagenkop dele af sin store samling af julekalendere, kravlenisser m.v.

Ny hjemmeside

27. januar blev bibliotekets nye hjemmeside lanceret. Udover at det var en nødvendighed at forny hjemmesiden på grund af den teknologiske udvikling, så indeholder hjemmesiden også enkelte forbedringer i forhold til den gamle.

Hjemmesiden har efterfølgende fungeret uden fejl.

Bogudlån i Spodsbjerg

I samarbejde med købmanden i Spodsbjerg er der i 2025 blevet indrettet en satellit i Spodsbjerg, hvor turister og fastboende kan låne bøger. Udlånet er selvbetjent, og lånerne noterer selv i en notesbog, hvad de har lånt eller afleveret. Tilbuddet er blevet taget rigtig godt imod.

Kultur på recept

Læsninger for unge i Ungehuset, som tidligere var en del af projektet Kultur på recept, blev fortsat i 2025. I første omgang for bibliotekets egne midler.

I efteråret kom Kultur på recept igen op at køre. Denne gang bidrog biblioteket med højtlesning på kommunens bosteder og i ungdomsklubben. Hvert sted blev der læst 4-6 gange af en bog, som var målrettet tilhørerne. Hvert forløb blev afsluttet med visning af en film i biografen.

Afledte konsekvenser

Der er ingen afledte konsekvenser.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Erhvervs- og Kulturudvalget

- Tager årsrapporteringen til efterretning

Beslutning i Erhvervs- og Kulturudvalget den 03-03-2026

Årsrapporteringen taget til efterretning.

Punkt 52: Status på kulturpolitikken

24/5113

Sagen afgøres i:

Erhvervs- og Kulturudvalget

Resume

Med denne sag gives en status på, hvordan kulturpolitikken anvendes i praksis i Langeland Kommune. Politikken er integreret i det daglige arbejde og fungerer som en ramme for nye initiativer og projekter. Politikken er vedlagt som bilag.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen vedtog den 20. juni 2022 en revideret kulturpolitik med temaerne "Kulturens kraftcentre", "Fyrtårne og hverdagskultur", "Børn og unges adgang til kunst og kultur", og "Tilgængelighed til kunst og kultur på hele Langeland".

Status og praksis

Kulturpolitikken anvendes aktivt og uformelt som ramme for mange af de opgaver, der løses i Center for Erhverv, Kultur og Turisme. Politikkens fire temaer er tæt forbundet med Langelands identitet og giver en naturlig retning for udvikling og prioritering.

Følgende projekter og tiltag kan fremhæves som eksempler på politikken i praksis:

- Besøgscenter Langeland: Under temaet "Kulturens kraftcentre" er centret etableret som et nyt kulturelt samlingspunkt med formidling af Langelands historie og geologi. Centret fungerer samtidig som ny turistinformation og har et bredere sigte end et klassisk turistkontor. Formidlingsbygningen Loen og Portrummet forventes åbnet til påske og Den Grønne Formidlingshave forventes åbnet til Geopark-dage i Kristi Himmelfart.
- Vintereventen Glimt med lysinstallationer i Tranekær er et eksempel på et fyrtårnsprojekt, der rakte ud over øen og skabte opmærksomhed på det kulturelle Langeland.
- Den årligt tilbagevendende event "Lys i Mørket" er fortsat i vækst og i sig selv et kulturelt fyrtårn, men samtidig fejrer det også hverdagskulturen med de mange langelske kulturaktører.
- Samarbejdet mellem Langelands Museum, Langeland Bibliotek og Langeland Bio med film og foredrag er et godt eksempel på, hvordan hverdagskulturen nytænkes i nye samarbejdsrelationer.
- Børn og unges adgang til kultur arbejder såvel Langelands Museums som Langelands Bibliotek løbende med, i et konstruktivt samarbejde med skolerne. I 2025 har der endvidere været arrangeret ungekoncerter, hvor de unge selv har været involveret i planlægningen.
- Kulturruter og lydoplevelser: Der er produceret flere lydfortællinger og ruter, blandt andet under koncepterne "Børn i byen" og "Litteraturen i Landskabet", som bidrager til at tilgængeliggøre kunst og kultur på hele Langeland.

Afledte konsekvenser

Kulturpolitikken bidrager til et kontinuerligt fokus på at udvikle og løfte kunst og kultur på Langeland i relation til såvel borgere og deltidslangelændere, som til turister.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Erhvervs- og Kulturudvalget:

- Drøfter status på kulturpolitikken og tager denne til efterretning

Beslutning i Erhvervs- og Kulturudvalget den 03-03-2026

Drøftet og taget til efterretning.

Bilag

Kulturpolitik

Punkt 53: Status fra Center for Erhverv, Kultur og Turisme

26/494

Resume

Dette punkt omhandler en kort status siden sidst fra Center for Erhverv, Kultur og Turisme.

Sagsfremstilling

Turismetal

Det samlede kommercielle overnatningstal for 2025 endte på 553.284 overnatninger. Det betyder, at det alene er Odense og Middelfart, der overgår Langeland i antal kommercielle overnatninger i 2025. Der var tale om en næsten ligelig fordeling imellem danske og udenlandske overnatninger. De udenlandske overnatninger er langt overvejende tyskere, der ses dog også godt 20.000 hollandske overnatninger. Tallet ligger på niveau med de foregående år lidt højere end 2023 og lidt lavere end 2024. Tallene dækker over måneder med flere og færre turister end i 2024, det er månederne maj og september som faldt i antallet kommercielle overnatninger (marts og april skal ses samlet under et da udsvingene her skyldes påskens placering). Tallene dækker endvidere over en vækst i forhold til lystbådehavne, campingpladser og hoteller, mens der er et fald i sommerhusudlejninger.

I forhold til AirBnB overnatninger er der sket en mindre stigning fra 2024 til 2025, så det samlede antal AirBnB overnatninger anslås til at være 70.664 i 2025. Det er alene Odense, der har flere AirBnB overnatninger.

Såfremt de kommercielle og AirBnB overnatningerne ses under et, har Langeland det 2. højeste antal overnatninger på Fyn og Øerne alene overgået af Odense. Se vedlagte bilag.

Der er sket en samlet nedgang i antal sidevisninger på langeland.dk fra 2024 til 2025 fra 299.434 til 258.544. Faldet skyldes, at langt flere finder svar på det, de søger via AI frem for at gå ind på sitet langeland.dk. Det betyder dog ikke, at sitet er mindre vigtigt at vedligeholde, idet informationerne fortsat i høj grad anvendes, nu bare via AI-søgninger. Se vedlagte bilag.

Turisme og cykelnet

Arbejdet med etablering af det fynske cykelnet fortsætter. Næste fase er opsætning af samlet skiltning, som indledes på Langeland, når frosten forsvinder. Herefter følger Ærø, Svendborg og Faaborg-Midtfyn. Hele Fyn og Øerne forventes færdigskiltet i foråret 2027.

Der opsættes ca. ti informationstavler pr. kommune. Tavlerne tager udgangspunkt i en fælles skabelon fra Vejdirektoratet og indeholder information om cykelnet, anbefalede ruter og lokalområdet på tre sprog.

Indvielse sker løbende. Langeland indvies i forbindelse med Geopark-dage i maj 2026. Den samlede officielle indvielse forventes i maj 2027.

Der udarbejdes både med fysisk og digitalt cykelkort med ruteplanlægger. VisitLangeland udgiver desuden et nyt lokalt cykelkort i samarbejde med Langelands Stivenner og med støtte fra EU.

Cykelnettet måles via tællestationer og interviews. Kommunerne medfinansierer projektet med timer, som registreres løbende.

PostNord Danmark Rundt

Lørdag den 1. august 2026 afholdes fjerde etape af PostNord Danmark Rundt med start i Rudkøbing og rute mod Lindelse og Tranekær. Veje langs ruten vil være afspærret i ca. 20-30 minutter ad gangen.

Der arbejdes med placering af Skoda-spurt i Rudkøbing. Arrangementet forventes at skabe synlighed og folkefest på øen. Der vil på mødet blive givet en mundtlig status.

Langeland Internationale Film Festival

Langeland Filmfestivalrejse starter officielt den 5. marts kl. 18.00 i Bio Langeland i Rudkøbing. Her kan man møde folkene bag festivalen, få indblik i idéen og mærke den lokale festivalstemning.

Langeland Internationale Filmfestival sætter spot på fortællinger fra øer – både danske og internationale – og vil skabe et rum, hvor publikum og filmskabere mødes i øjenhøjde. Fokus er på ø-liv, ø-ånd og historier, der føles tæt på, uanset hvor i verden de kommer fra.

Lanceringen er startskuddet til festivalens Filmdage, som afholdes 22.-24. maj flere steder på øen. Programmet rummer bl.a. filmvisninger i Bio Langeland, gallamiddag på Brøløkke Herregård og workshop på Langeland Efterskole – med både nordiske og internationale ø-temaer samt indslag, hvor musik og film mødes.

Programmet kan ses på festivalens hjemmeside: [Langeland Film Festival](#).

Turistmaterialer

Magasinet ”Det Sydfynske Øhav” udgives primo februar på dansk, engelsk og tysk og distribueres bl.a. på feriemesse i Hamburg. Langelandsguiden er udkommet.

Der planlægges forårs-kickoff på fire lokationer: Lohals, Spodsbjerg, Rudkøbing og Bagenkop med fokus på klargøring af erhvervsdrivende til turistsæsonen.

Fritid

Ildsjæleprisen blev uddelt den 25. januar 2026. Der er gennemført valg til Folkeoplysningsudvalget.

Der arbejdes på en ny partnerskabsaftale med DGI for perioden 2026-2029 med fokus på unge, ikke-foreningsaktive og senere også seniorer.

Langeland Bibliotek

Bogbilen kører fortsat i Nord- og Sydlangeland samt på Strynø. Bilen er af meget ældre dato, og der vil i 2026 blive undersøgt alternative løsninger, og der forelægges en orienteringssag til drøftelse for udvalget efter udvalgets ønske på sidste møde.

SHORES og vandaktiviteter

Langeland er allerede en foregangskommune inden for havsvømning i skolen. Med afsæt i denne position ønsker SHORES og SVØMS-projektet at tage næste skridt mod et mere målrettet og fælles arbejde med vandkompetence, sikker adfærd og livredderforståelse for både børn og voksne. SHORES inviterer derfor til et oplæg og dialogmøde om vandkompetence med fokus på tryk og ansvarlig færden i og omkring vand – et emne med særlig relevans for Langeland. Mødet finder sted den 12. marts 2026.

Der arbejdes på at skabe en event i april, der skal henvende sig til alle, som er fortrolige med at færdes i havet og har interesse i at prøve kræfter med koldt vandssvømning – eventuelt med henblik på deltagelse i DM i koldt vandssvømning i Faaborg 2026.

Langeland Rundt i Kajak er et havkajakevent, hvor deltagerne padler rundt om hele Langeland over flere etaper. Eventet afvikles med fokus på fællesskab, naturoplevelser og sikker færdsel i kystnære farvande. Arrangementet henvender sig til erfarne havkajakroere og bidrager til at profilere Langeland som aktiv friluftss- og kystdestination. Eventet afholdes i Kristi Himmelfartsferien 2026.

Der arbejdes på, om dragefestivalen kan afvikles i forbindelse med Geopark-dagene i Kristi Himmelfart 2026. Der er dialog med samarbejdspartneren Dansk Drage Forening.

Der arbejdes videre med Blå Flag-strande, der er sendt ansøgning til Friluftsrådet, Havhøst og udvikling af platformsløsninger.

Udviklingsprojekter og fonde

Projekt Nurturing Nature (NuNa) nærmer sig første afrapportering.

Der er indsendt LAG-ansøgning om etablering af legerute mellem busstationen og Rudkøbing bymidte.

Re-certificering under Green Tourism Organization gennemføres i nyt digitalt system.

Der arbejdes med ansøgning til Friluftsrådet om aktiviteter ved Blå Flag-strande.

Der er indsendt LAG-ansøgning sammen med Ærø, Samsø og Læsø om et flerårigt udviklingsforløb for mødeturismen på øerne.

Erhverv og netværk

I januar blev der afholdt møde om rekruttering for og med virksomhederne på Langeland. Mødet kom i stand pga. efterspørgsel fra virksomhedernes side, som gentagne gange giver udtryk for, at netop rekruttering og fastholdelse er en udfordring. Der er på den baggrund indgået et samarbejde med Work in Denmark i forhold til promovning i Holland. Der er i disse år mange hollændere, der søger mod ligesindede lande, hvor der er mere plads til at bo og være i fritiden. Der er pt. udarbejdet tekst til en folder til en international jobmesse i Holland, som Work in Denmark vil tage med, sammen med konkrete stillingsopslag. I skrivende stund er der dog ikke meldt tilbage med konkrete stillingsopslag fra virksomhederne.

Den 17. februar blev der afholdt arrangementer under Fremtidens Fynske Bymidter med fælles vinterbadning for deltagerne. Der var stor opbakning og det gav også positiv PR.

Produktion- og håndværkernetværket har afholdt møde, hvor der var fokus på udbud.

Netværket Musikkens Ø har afholdt møde om events i 2026 og gentagelse af fælles markedsføringsindsats.

Der er igen indkaldt til møde blandt Øernes Erhvervsnetværk for kvinder, netværksmødet afholdes i Lohals.

Styregruppen for Påske – Kunst og kultur til os alle ~ sammen har afholdt møde og godkendt det foreløbige budget, proces- og markedsføringsplan.

Langeland deltager sammen med Ærø på årets Optimeet messe i København den 12. marts 2026.

VisitLangeland deltog i messen ”Ferie for alle” i Herning den 20. februar 2026, hvor Emmerbølle Strand Camping stillede en del af deres stand til rådighed for en generel turistinformation om Langeland.

Langelands Museum

Langelands Museum, herunder Langelandsfortet holdt åbent i vinterferien i uge 7. Grundet de vejrlige forhold var der langt færre besøgende i år end året før.

Der etableres ny hjemmeside for Langelandsfortet med forventet lancering ultimo april 2026.

Der arbejdes på nye udstillinger på Jens Winthers Vej og på Langelandsfortet. Ligesom der gøres klar til Historiske Dage, hvor museet præsenterer, de foreløbige resultater af Polen-projektet. Det sker ved fire oplæg på diverse scener, hvor Hans Engell og Bo Lidegaard er moderator.

Konservatorerne har fået flere private opgaver ind det seneste års tid og er derfor i gang med anderledes opgaver end tidligere.

Museets forlag har netop lanceret en revideret udgave af Påø-bogen med nye historier, billeder og dokumenter. I marts udkommer to bøger fra museets Polen-projekt, som begge præsenteres på Historiske Dage.

Vinterland

Grundet vejrlige forhold blev Vinterland arrangementerne på Langeland udskudt. Vinterland arrangementerne er tilvejebragt med finansiering af fondsmidler via Kulturregion Fyn. Arrangementerne er efterfølgende blevet afviklet – bl.a. kunstvandring i Bagenkop, hvor der var 23 deltagere og lyskunst på Rudkøbing Havn, hvor der var en god opbakning hen over aftenen til en meget flot oplevelse.

Afledte konsekvenser

Status orienterer om en række igangværende initiativer, som bidrager til udviklingen af Langelands erhvervsliv, kultur- og turismetilbud samt foreningsliv.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Erhvervs- og Kulturudvalget:

- Tager orienteringen til efterretning

Beslutning i Erhvervs- og Kulturudvalget den 03-03-2026

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

2025_webtrafik_Langelanddk

2025 overnatningstal_Langeland

Punkt 54: Meddelelser

25/7502

Sagen afgøres i:

Erhvervs- og Kulturudvalget

Resume

Dette punkt giver mulighed for øvrig information af orienterende karakter.

Sagsfremstilling

Der noteres under sagsfremstillingen, hvilke orienterende punkter der nævnes mundtligt under mødet.

Afledte konsekvenser

Der er ingen afledte konsekvenser.

Indstilling

Direktionen indstiller, at udvalget:

- Tager orienteringen til efterretning

Beslutning i Erhvervs- og Kulturudvalget den 03-03-2026

Der blev vendt følgende punkter:

- Opsamling vedrørende ældreboliger på Lindelse Plejecenter
- Drøftelse af henvendelse fra en borger omkring aktiviteter i fritiden

Punkt 55: Eventuelt

25/7501

Sagen afgøres i:

Erhvervs- og Kulturudvalget

Resume

Under dette punkt kan gives gensidig orientering af relevant karakter.

Sagsfremstilling

Det der blev orienteret om er taget til referat

Afledte konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Erhvervs- og Kulturudvalget:

- Tager eventuelle orienteringer til efterretning

Beslutning i Erhvervs- og Kulturudvalget den 03-03-2026

Drøftelse af opstilling til Danmarks Biblioteksforening samt Skoler og Bøger. Status på LAG-uddelinger og fremtiden for LAG-midler fra 2028.

Punkt 56: Godkendelse af beslutningsprotokol - Underskriftsside

25/7506

Sagen afgøres i:

Erhvervs- og Kulturudvalget

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

Beslutningsprotokollen føres under møderne, og det forudsættes, at beslutningerne afstemmes undervejs i mødet - det kan f.eks. ske ved oplæsning af det protokollerede.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert af de tilstedeværende medlemmer underskrive beslutningsprotokollen ved mødets afslutning. Det sker digitalt ved at anvende knappen "godkendelse" i First Agenda.